

Metsandusnõukogu kohtumise protokoll

Asukoht: Keskkonnaministeerium, Tallinn, Narva mnt 7a

Aeg: 20. detsember, kl 13.00-15.30

Juhatas: Marku Lamp

Protokollis: metsaosakonna peaspetsialist Kristel Järve

Osaesid:

- 1. Nõukogu esimees Marku Lamp**
Nõukogu liikmed Paavo Kaimre, Jaak Rohtsalu, Ants Erik, Asko Lõhmus, Tarmo Tüür, Henrik Välja, Aigar Kallas, Jaanus Aun, Marko Gorban, Lehar Lindre
- 2. Keskkonnaministeeriumi kantsler Andres Taliäär, metsaosakonna juhataja Riina Martverk, metsaosakonna nõunik Indrek Laas, avalike suhete osakonna peaspetsialist Kady-Ann Sutt**

Päevakord:

1. Kantsleri tervitus
2. Metsanduse arengukava (MAK) strateegiline raamistik
3. MAK2030 juhtrühma koosseis
4. Kaasamine

Teise päevakorrapunkti alla lisati arengukava koostamise eesmärk.

Saadetud materjalid:

Ülevaatlik fail nõukogus arutlusele tulevatest teemadest, sh rahvusvahelised strateegilised poliitikadokumendid, Eesti metsanduse arengukava aastani 2020 koostamise komisjoni töökord, MAK2030 koostamise protsessi kaasatavate ühenduste, organisatsioonide ja riigiasutuste esialgne nimekiri, MAK2030 koostamise protsessi raamajakava

Kokkuvõte:

Metsandusnõukogu toetas konsensuslikult ka edaspidi metsanduse arengukava koostamist. Arengukava peaks olema võimalikult laiaulatuslik, põhinema säästva metsamajandamise neljal komponendil (ökoloogiline, majanduslik, sotsiaalne ja kultuuriline aspekt) ja arvestama võimalikult mitmekülgset Eesti vajadusi ja ühiskonna ootusi, olema ühiskondlik kokkulepe. Juhtrühmas peaks olema 8 liiget huvirühmadest (2 iga valdkonna jaoks) ja lisaks riigi esindajad ning sõltumatu osapool. Arengukava protsessis soovitakse avalikustamist kahel tasandil: eesmärkide ja arengukava avalikustamine. Sooviti ka juhtrühma töö tasustamist. Tehti ka mõned ettepanekud, keda võiks juhtrühma kaasata.

Järgmised sammud: jaanuari lõpus esitab Keskkonnaministeerium juhtrühma liikmete esialgse nimekirja, seejärel toimub metsandusnõukogu järgmine kohtumine, kevadel alustab juhtrühm metsanduse arengukava lähteülesande koostamisega ning lähteülesanne esitatakse Vabariigi Valitsusele 2018. aasta sügisel, et alata arengukava protsess. Uus arengukava tuleb Riigikogule kinnitamiseks esitada 2020. aastal.

Sisu päevakorra punktide kaupa:

1. Kantsleri tervitus

Keskendus varasemate arengukavade koostamise protsessile. Arengukava dokument peab olema ühiskondlik kokkulepe. Eelnevalt on metsanduse arengukava koostatud kaks korda. Seejuures on üritatud kaasata võimalikult paljude huvirühmade nõudeid ja neid arvesse võtta ning leida parim kompromiss. Kantsleri ootus arengukava koostamisel on see, et kõik mõtted toodaks koostamise käigus lauale arutamiseks ja ei tekiks hilisemaid arusaamatusi. Arvesse tuleb ka võtta rahvusvahelisi mõtmeid.

2. Metsanduse arengukava (MAK) strateegiline raamistik

Keskenduti peamiselt kahele teemale: riigi strateegiline raamistik, sh metsanduses eraldi arengukava koostamise eesmärk ja vajadus, ning rahvusvaheline raamistik arengukava koostamiseks.

Riigi strateegiline raamistik

Riigisiselt on suund arengudokumentide arvu vähendada ning üleminek kassapõhiselt eelarvestamiselt tekkepõhisele. Riigi strateegiline vaade viiakse üle tulemusvaldkondade põhiseks. Eesmärk on see, et oleks teada, kui suur eelarve iga tegevuse jaoks on vajalik – st, et poliitiliste otsuste korral oleks teada ka nende eelarve. Keskkonnaalane tegevus mahutatakse tõenäoliselt ühe tulemusvaldkonna alla, mille all omakorda on üks kuni mitu alamprogrammi, millest üks saaks olla metsandus. Üleminek peab olema toimunud 2020. aastaks, 2019. aastal katsetatakse. Alamprogrammid kinnitatakse Riigikogus, st nende eelarve peab olema teada. Praegu on lahtine küsimus, kas neid programme peaks olema pigem vähe, et võimaldada suuremat paindlikkust eelarves, või pigem palju ja detailsed, et eelarve oleks rohkem fikseeritud. Läbi on veel ka rääkimata, milline on selliste arengukavade saatus ja roll, mille koostamine tuleneb seadustest (sh metsanduse arengukava). Metsandusnõukogult küsiti, milline on nende arvamus metsanduse arengukava tuleviku kohta: kas laiem, ühiskonna vajadusi arvestav ja Riigikogus kokku lepitud dokument nagu seni või pigem riigieelarve planeerimise dokument.

Arutelu kokkuvõte:

Kõik sõnavõttud toetasid eraldi metsanduse arengukava koostamist, kuna tegemist on olulise strateegilise dokumendiga, kus on peegeldatud ka ühiskondlik kokkulepe. Paralleelselt on võimalik eelarvet planeerida läbi tekkepõhise mehhanismi.

Raamistik arengukava koostamiseks

Metsandusnõukogule esitati küsimus, mis peaks olema arengukava planeerimisprotsessi aluseks ja milline peaks olema ulatus. Küsimus, kas peaks näiteks lähtuma eelmise aasta arengukavast või võtma hoopis laiemalt (sh on küsimus, kui palju looduskaitset jm valdkondi sisse arvestada), arvestama rahvusvahelistest protsessidest (vaid metsanduse instrumentidest või laiemalt) jms. Märksõnad ÜRO säästva arengu eesmärgid, ÜRO strateegiline plaan metsade kohta 2017-2030, bioloogilise mitmekesisuse konventsioon, kliimapoliitika, Euroopa sisesed kokkulepped, Forest Europe, EL metsastrateegia jm. Lahtine on ka küsimus, mis saab looduskaitse arengukavast ja kuidas vältida nende kahe valdkonna dubleerimist.

Arutelu kokkuvõte:

Toodi välja mitmeid märksõnu ja vajadusi, sh arvestamine Eest ühiskonna huvidega, kooskõla rahvusvaheliste dokumentidega, ökosüsteemi teenused ja elurikkus, koormus individile vs ühiskonnale, kliima valdkond, 1997. aasta metsapoliitika, efektiivsuse tõstmine, metsanduse roll väliskaubanduse bilansis, metsanduse maine tõstmine, metsastatistika kajastamine, kui suur roll jääb looduskaitse ja bioloogilise mitmekesisuse säilitamisel metsanduse arengukavasse, metsade tarbimine, puiduahel jm metsanduse teemad, säästva arengu eesmärgid, regionaalpoliitika jm. **Lepiti kokku, et arengukava peaks olema võimalikult laiaulatuslik, põhinema säästva metsamajandamise neljal komponendil (ökoloogiline, majanduslik, sotsiaalne ja kultuuriline aspekt) ja arvestama võimalikult mitmekülgset Eesti vajadusi ja ühiskonna ootusi.**

3. MAK2030 juhtrühma koosseis

Aluseks võetakse neli säästva metsamajandamise komponenti ja sellest lähtuvalt peavad ka kõik need valdkonnad esindatud olema. Metsandusnõukogule esitati küsimus, kes peaks olema arengukava koostamise juhtrühmas esindatud.

Arutelu kokkuvõte:

Juhtrühmas peaks olema 8 liiget huvirühmadest (2 iga valdkonna jaoks) **ja lisaks riigi esindajad** (arv hetkel teadmata) **ning sõltumatu osapool** (konsultant, juht või moderaator). **Võimalik ajakava:** jaanuari lõpus esitab Keskkonnaministeerium juhtrühma liikmete esialgse nimekirja, seejärel toimub metsandusnõukogu järgmine kohtumine, kevadel alustab juhtrühm metsanduse arengukava lähteülesande koostamisega ning lähteülesanne esitatakse Vabariigi Valitsusele 2018. aasta sügisel, et algatada arengukava protsess. Uus arengukava tuleb Riigikogule kinnitamiseks esitada 2020. aastal. **Arengukava protsessis soovitakse avalikustamist kahel tasandil: eesmärkide ja arengukava avalikustamine.** Mõned nõukogu liikmed soovisid juhtrühma töö tasustamist. Ettepanekud juhtrühma kaasamiseks: kultuurivaldkonnas pärandkultuur (nt Maavalla Koda), loovharitlased; sotsiaalvaldkonnas kohalikud kogukonnad ja omavalitsused; majandusvaldkonnas metsaomanikud ja metsatööstus; ökoloogilises valdkonnas kas teadlased ja kodanikud (keskkonnaorganisatsioonide esindaja) või keskkonnateemade ekspert ja eluslooduse ekspert. Paralleelselt tuleb ikkagi teha ka keskkonnamõju strateegiline hindamine.

4. Kaasamine

Käsitleti osaliselt koos eelmise päevakorrapunktiga (vt avalikustamist punktis 3). Lisaks arutati ka esialgset nimekirja, kuhu lisatud kontaktidele saadetakse infot otsuste, protsesside ja nende võimaluste kohta, kus saab kaasa rääkida, otse (protokollija täpsustus: sama info on saadaval ka Keskkonnaministeeriumi kodulehel). Metsandusnõukogu liikmetel paluti seda nimekirja hiljem meili teel täiendada, nimekiri jääb avatuks. Kohapeal tehti ettepanek lisada Põllumeeste Keskliit jt põllumeeste organisatsioone ja Eesti Taastuenergia Koda.

Järgmises metsandusnõukogus soovitakse metsanduse arengukava koostamise protsessi struktuuri esitamist ja funktsioonide (metsandusnõukogu, MAK juhtrühm jne) selgitamist.